

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مختصر متون فقه

بر اساس

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية

مؤلف: محسن سينجلى

انتشارات چتر دانش

- سرشناسه : سینجلی، محسن، ۱۳۷۱ -
- عنوان و نام پدیدآور : مختصر متون فقه بر اساس الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیه / محسن سینجلی.
- مشخصات نشر : تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵.
- مشخصات ظاهری : ۵۱۳ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۶۹-۴
- وضعیت فهرست نویسی : فیپا
- یادداشت : کتاب حاضر بر اساس کتاب «الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیه» تالیف شهید ثانی است.
- موضوع : فقه جعفری -- قرن ۸ق.
- شناسه افزوده : شهید ثانی، زین الدین بن علی، ۹۱۱-۹۶۶ق.
- رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ م۳/س۹/۳/۱۸۲ BP
- رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۴۲
- شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۹۴۶۰۸

- نام کتاب : مختصر متون فقه بر اساس الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیه
- ناشر : چتر دانش
- مؤلف : محسن سینجلی
- نوبت و سال چاپ : چهارم- ۱۳۹۹
- شمارگان : ۲۰۰۰
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۶۹-۴
- قیمت : ۷۵۰۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خمینری جاوید (اردیبهشت شمالی)، پلاک ۸۸

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳

nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

سخن ناشر

رشته حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند. منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک سو و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی بیش از پیش به منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

تقدیم بہ

پدر و مادر عزیزم

۱۴ کتاب الجهاد

- ۱۶ مقدمه
- ۱۸ الفصل الأول: فيمن يَجِبُ قِتَالُهُ و كَيْفِيَّةِ الْقِتَالِ و أَحْكَامِ الدِّمَةِ
- ۲۲ الْفَصْلُ الثَّانِي: فِي تَرْكِ الْقِتَالِ
- ۲۳ الْفَصْلُ الثَّلَاث: فِي الْغَنِيمَةِ
- ۲۶ الْفَصْلُ الرَّابِعُ: فِي أَحْكَامِ الْبُغَاةِ
- ۲۶ الْفَصْلُ الْخَامِسُ: فِي الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ

۲۹ کتاب القضاء

۴۶ کتاب الشَّهَادَاتِ

۵۵ کتاب الْوَقْفِ

۶۸ کتاب الْعَطِيَّةِ

۷۳ کتاب المتاجر

- ۷۵ فصل اول
- ۸۲ فصل دوم: عقد بيع و آداب آن
- ۹۱ فصل سوم: مسائل بيع
- ۹۸ فصل چهارم: آداب خريد و فروش
- ۱۰۳ فصل پنجم: بيع الثمار
- ۱۰۶ فصل ششم: فِي الصَّرْفِ
- ۱۱۰ فصل هفتم: فِي السَّلْفِ
- ۱۱۵ فصل هشتم
- ۱۱۷ فصل نهم: فِي الرِّبَا
- ۱۱۸ فصل دهم: فِي الْخِيَارِ
- ۱۲۸ فصل يازدهم: فِي الْأَحْكَامِ
- ۱۳۴ فصل دوازدهم: اقاله

۱۳۵ کتاب الدَّيْنِ

۱۴۴ کتاب الرِّهْنِ

- ۱۴۵ «الْفَصْلُ الْأَوَّلُ»
- ۱۵۰ «الْفَصْلُ الثَّانِي»

١٥٠	«مسائل»
١٥٦	كتاب الحجر
١٦١	كتاب الضمان
١٦٥	كتاب الحوالة
١٦٩	كتاب الكفالة
١٧٤	كتاب الشركة
١٧٩	كتاب المضاربة
١٨٥	كتاب الصلح
١٩١	كتاب الوديعة
١٩٨	كتاب العارية
٢٠٣	كتاب المزارعة
٢٠٨	كتاب المساقاة
٢١٤	كتاب الإجارة
٢٢٨	كتاب الوكالة
٢٣٥	كتاب الشفعة
٢٤٢	كتاب الجعالة
٢٤٧	كتاب الوصايا
٢٤٩	«الفصل الأول»
٢٥٣	«الفصل الثاني»
٢٥٧	الفصل الثالث: في الأحكام
٢٦٠	الفصل الرابع: في الوصاية
٢٦٤	كتاب النكاح
٢٦٨	«الفصل الأول: في المقدمات»
٢٧١	«الفصل الثاني: في العقد»
٢٧٤	«مسائل»
٢٧٤	الأولى

٢٧٥	التَّائِبَةُ
٢٧٦	الثَّالِثَةُ
٢٧٦	الرَّابِعَةُ
٢٧٧	الخَامِسَةُ
٢٧٧	السَّادِسَةُ
٢٧٨	السَّابِعَةُ
٢٧٨	الثَّامِنَةُ
٢٧٩	«الْفُضْلُ الثَّالِثُ: فِي الْمَحْرَمَاتِ»
٢٨٣	«مَسَائِلُ»
٢٨٣	الأُولَى
٢٨٣	التَّائِبَةُ
٢٨٤	الثَّالِثَةُ
٢٨٤	الرَّابِعَةُ
٢٨٥	الخَامِسَةُ
٢٨٥	السَّادِسَةُ
٢٨٦	السَّابِعَةُ
٢٨٦	الثَّامِنَةُ
٢٨٧	التَّاسِعَةُ
٢٨٨	العَاشِرَةُ
٢٨٨	الحَادِيَةَ عَشَرَ
٢٨٩	الثَّائِبَةَ عَشَرَ
٢٩٠	الثَّالِثَةَ عَشَرَ
٢٩٠	«الْفُضْلُ الرَّابِعُ: فِي نِكَاحِ الْمُتَعَةِ»
٢٩٣	«الْفُضْلُ الخَامِسُ: فِي المَهْرِ»
٢٩٥	«مَسَائِلُ»
٢٩٥	الأُولَى
٢٩٦	التَّائِبَةُ
٢٩٦	الثَّالِثَةُ
٢٩٧	الرَّابِعَةُ
٢٩٧	الخَامِسَةُ

٢٩٧	السادسة
٢٩٧	السابعة
٢٩٨	الثامنة
٢٩٩	التاسعة
٢٩٩	«الفضل السادس: في العيوب والتدليس»
٣٠٣	«الفضل السابع: في القسم»

٣٠٩ **كتاب الطلاق**

٣١١	«الفضل الأول: في أركانه»
٣١٥	«الفضل الثاني: في أقسامه»
٣٢٠	«الفضل الثالث: في العدد»
٣٢٢	«الفضل الرابع: في الأحكام»

٣٢٤ **كتاب الخلع والمباراة**

٣٢٩ **كتاب الظهار**

٣٣٣ **كتاب الإيلاء**

٣٣٩ **كتاب اللعان**

٣٤٧ **كتاب الإقرار**

٣٤٨	«و فيه فصول»
٣٤٨	الفضل الأول: الصيغة و توابعها
٣٥١	الفضل الثاني: في تعقيب الإقرار بما ينأ فيه
٣٥٣	الفضل الثالث: في الإقرار بالنسب

٣٥٧ **كتاب الغضب**

٣٦٥ **كتاب اللقطة**

٣٦٧	«و فيه فصول»
٣٦٧	الفضل الأول: في اللقيط
٣٧٠	الفضل الثاني: في لقطة الحيوان
٣٧٢	الفضل الثالث: في لقطة المال

٣٧٨ **كتاب إحياء الموات**

٣٨٦ **كتاب الميراث**

٣٨٩	«وَفِيهِ فُضُولٌ»
٣٨٩	الفُضْلُ الْأَوَّلُ: البَحْثُ فِي (المُوجِبَاتِ وَ المَمْنَعِ) لِلْإِثْرِ
٣٩٤	الفُضْلُ الثَّانِي:
٣٩٤	(فِي) بَيَانِ (السَّهَامِ) الْمُقَدَّرَةِ (وَ) بَيَانِ (أَهْلِهَا)
٣٩٨	مَسَائِلُ خَمْسٌ
٣٩٨	الأولى
٣٩٩	الثَّانِيَةُ
٤٠٠	الثَّالِثَةُ
٤٠٠	الرَّابِعَةُ
٤٠١	الخَامِسَةُ
٤٠١	«الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَجْدَادِ وَ الْإِخْوَةِ»
٤٠٢	«وَ فِيهِ مَسَائِلُ»
٤٠٢	الأولى
٤٠٢	الثَّانِيَةُ
٤٠٣	الثَّالِثَةُ
٤٠٣	الرَّابِعَةُ
٤٠٣	الخَامِسَةُ
٤٠٣	السَّادِسَةُ
٤٠٤	السَّابِعَةُ
٤٠٤	الثَّامِنَةُ
٤٠٥	التَّاسِعَةُ
٤٠٥	العَاشِرَةُ
٤٠٥	«الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَعْمَامِ وَ الْأَخْوَالِ وَ أَوْلَادِهِمْ»
٤٠٥	«وَ فِيهِ مَسَائِلُ»
٤٠٥	الأولى
٤٠٦	الثَّانِيَةُ
٤٠٦	الثَّالِثَةُ
٤٠٧	الرَّابِعَةُ
٤٠٧	الخَامِسَةُ
٤٠٨	السَّادِسَةُ

٤٠٨.....	السَّابِعَةُ.....
٤٠٨.....	التَّامِنَةُ.....
٤٠٩.....	التَّاسِعَةُ.....
٤٠٩.....	«الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَزْوَاجِ».....
٤١١.....	الفَصْلُ الثَّلَاثُ.....

٤١٣..... **كتاب الحدود**.....

٤١٨.....	«و فِيهِ فُصُولٌ».....
٤١٨.....	الفَصْلُ الْأَوَّلُ: فِي حَدِّ الزَّانِي.....
٤٣٠.....	الفَصْلُ الثَّانِي: فِي اللَّوَاطِ وَالسَّحْقِ وَالْقِيَادَةِ.....
٤٣٤.....	الفَصْلُ الثَّلَاثُ: فِي الْقَذْفِ.....
٤٣٧.....	«مسائل».....
٤٣٩.....	الفَصْلُ الرَّابِعُ: فِي الشُّرْبِ.....
٤٤٢.....	الفَصْلُ الْخَامِسُ: فِي السَّرْقَةِ.....
٤٤٥.....	«و هُنَا مَسَائِلٌ».....
٤٤٥.....	الأُولَى.....
٤٤٥.....	الثَّانِيَةُ.....
٤٤٦.....	الثَّلَاثَةُ.....
٤٤٦.....	الرَّابِعَةُ.....
٤٤٦.....	الخَامِسَةُ.....
٤٤٧.....	السادِسَةُ.....
٤٤٧.....	السَّابِعَةُ.....
٤٤٧.....	التَّامِنَةُ.....
٤٤٨.....	التَّاسِعَةُ.....
٤٤٨.....	العَاشِرَةُ.....
٤٤٩.....	الحَادِيَةَ عَشْرَةَ.....
٤٤٩.....	الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ.....
٤٥٠.....	الثَّلَاثَةَ عَشْرَةَ.....
٤٥٠.....	الفَصْلُ السَّادِسُ: فِي الْمُحَارَبَةِ.....
٤٥٤.....	الفَصْلُ السَّابِعُ: فِي عُقُوبَاتِ مُتَّفَرِّقَةٍ.....

٤٦٠..... **كتاب القصاص**.....

٤٦٣	«وَفِيهِ فُصُولٌ»
٤٦٣	الفصلُ الأوَّلُ: في قصاصِ النَّفْسِ
٤٦٧	«وَهُنَا مَسَائِلٌ»
٤٦٧	الأوَّلِي
٤٦٨	الثَّانِيَّةُ
٤٦٩	الثَّالِثَةُ
٤٦٩	«الْقَوْلُ فِي شَرَائِطِ الْقِصَاصِ»
٤٧٤	«الْقَوْلُ فِي مَا يُثَبِّتُ بِهِ الْقَتْلُ»
٤٧٧	الفصلُ التَّالِي: في قِصَاصِ الطَّرْفِ
٤٨١	الفصلُ الثَّالِثُ: فِي اللّوَا حِقِّ

٤٨٦ **كتابُ الدِّيَّاتِ**

٤٨٩	«وَفِيهِ فُصُولٌ»
٤٨٩	الفصلُ الأوَّلُ: فِي مَوْرِدِ الدِّيَّةِ
٤٩٣	«وَهُنَا مَسَائِلٌ»
٤٩٣	الأوَّلِي
٤٩٣	الثَّانِيَّةُ
٤٩٤	الثَّالِثَةُ
٤٩٤	الرَّابِعَةُ
٤٩٤	الخامسة
٤٩٥	السادسة
٤٩٥	السابعة
٤٩٦	الثَّامِنَةُ
٤٩٦	التَّاسِعَةُ
٤٩٧	العاشرة
٤٩٧	الحادية عشر
٤٩٨	الثانية عشر
٤٩٩	الفصلُ التَّالِي: فِي التَّقْدِيرَاتِ
٥٠٧	«الْقَوْلُ فِي دِيَّةِ الْمَنَافِعِ»
٥٠٩	الفصلُ الثَّالِثُ: فِي الشَّجَاحِ
٥١٠	الفصلُ الرَّابِعُ: فِي التَّوَابِعِ

سخن مؤلف

شهادای پنجگانه عالمانی از فقهای شیعه بوده‌اند که در دوره‌های مختلف در راه دفاع از مذهب و فقه شیعه بدست مخالفان کشته شده‌اند. این شهیدان بزرگوار عبارتند از:

شهید اول؛ شیخ شمس الدین محمد بن مکی بن احمد عاملی نبطی جزینی معروف به شهید اول (۷۸۶-۷۳۴ ق)

شهید ثانی؛ شیخ زین الدین بن علی بن احمد عاملی جبعی، معروف به شهید ثانی (۹۶۶-۹۱۱ ق)
شهید ثالث؛ محمدتقی برغانی، (کشته شده به سال ۱۲۶۳ قمری، احتمالاً در قزوین)

شهید رابع؛ محمدباقر اصطهباناتی، (کشته شده به سال ۱۳۲۶ قمری، در شیراز)

شهید خامس؛ شهید سیدمحمدباقر صدر (۱۳۱۳-۱۳۵۹ ش) فقیه شیعه و فعال سیاسی عراقی بود؛ که گاه به شهید خامس نیز لقب گرفته است.

با این حال در میان صدها شهید از عالمان شیعه هیچ کدام از فقها و شهادای عالی مقام که به جرم اسلام و تشیع شهید شدند مانند «شیخ شمس الدین محمد بن مکی» و «شیخ زین الدین» به **شهید اول** و **ثانی** معروف و مشهور نگشته‌اند.

مرحوم علامه امینی در کتاب «شهداء الفضیله» زندگانی ۱۳۰ نفر از علمای شیعه، از قرن چهارم هجری تا عصر خویش را گرد آورده است که چهل نفر آنها قبل از شهید اول و حدود ۵۵ نفر آنها قبل از شهید ثانی به شهادت رسیده‌اند در عین حال این دو شخصیت به شهید اول و ثانی ملقب شده‌اند.

علت این نامگذاری و شهرت این است که این دو بزرگوار از شخصیت‌های طراز اول علما بوده‌اند و تا آن زمان سابقه نداشته که چنین شخصیت‌های بزرگ علمی را با آن وضع دلخراش به شهادت برسانند. شهید اول را نیز با وضع دلخراش‌تری در روز پنج شنبه نهم جمادی الاولی سال ۷۸۶ هجری در عهد سلطنت برقوق به فتوای قاضی برهان الدین مالکی و تأیید عباد بن جماعه شافعی در میدان قلعه دمشق با شمشیر کشتند و جسد شریفش را به دار آویختند و تا عصر آن روز سنگباران کردند. سپس جسد را از دار پایین آورده و آتش زدند و خاکسترش را به باد دادند.

عظمت مقام این دو شهید بزرگوار باعث گردید تألیفات آنها مورد استفاده طلاب و عالمان شیعه بعد از آنها قرار گیرد، خصوصاً تألیف گرانسنگ شهید اول با نام *اللمعه الدمشقیه* که مختصری جامع در فقه شیعه است و شهید ثانی بر آن شرحی اجتهادی و نیمه استدلالی نگاشته است قرن‌هاست که منبع درسی طلاب علوم دینی در حوزه‌های علمیه عالم تشیع است که بر این شرح شهید ثانی نیز شرح‌ها و تعلیقه‌های بسیار به زبان عربی و همچنین ترجمه‌های مختلفی به زبان فارسی نوشته شده است.

در اثر پیش رو متن کتاب روضه به صورت روان و خلاصه شده و در حد توان و بسته به موضوع و مسئله مطرح شده، نموداری نیز گردیده است.

ترجمه؛ برای فارسی زبانان که ممکن است در فهم متن عربی مشکل داشته یا فرصت کافی جهت مطالعه متن عربی را نداشته باشند،

خلاصه؛ به جهت بهره‌برداری از نکات مهم و کلیدی و پرهیز از مطالعه مکرر نکات غیرضروری و استفاده از وقت و مدیریت زمان بویژه برای داوطلبان ورود به مقاطع ارشد و دکتری،

و نموداری؛ به جهت درک و فهم دقیق و منظم بحث جهت یادگیری دقیق و آشنایی با شقوق مختلف مسئله مطرح شده.

در ضمن باید این مطلب را بیان کنم که این اثر را شاید بتوان یکی از کامل‌ترین کتب در زمینه مختصر دانست که تمام ویژگی‌ها از جمله نمودار، متن عربی، ترجمه، اعراب و پرسش و پاسخ را به همراه دارد. که از جمله ویژگی‌های مهم این کتاب آن است که در اول هر باب، تمام مباحثی که در آن باب مطرح خواهد شد، ذکر شده است و لذا به خواننده این کتاب این اجازه را می‌دهد که ابتدا فهرست کلی از مطالب را در ذهن خود ایجاد کند و بعد به بررسی هریک از آن‌ها بپردازد. لذا این اثر می‌تواند نیاز طلاب و دانشجویانی که خواهان کتابی مختصر و مفید بر مبنای روضه شهید ثانی هستند را برآورده کند و این شاءالله با مطالعه دقیق آن سؤالات و تست‌های طرح شده در آزمون درس فقه را با موفقیت کامل پاسخ دهند.

اگرچه در این اثر دقت فراوانی شده ولی از آنجایی که حاصل دسترنج بشری مصون از خطا و لغزش نیست، لذا از کلیه اساتید و دانشجویان گرامی خواهشمند است که بر ما منت نهاده و در این زمینه ما را از راهنمایی‌ها و انتقادات و پیشنهادات خود محروم نفرمایند.

از جناب آقای دکتر ابوالقاسم نقیعی، معاونت آموزشی دانشگاه شهید مطهری بابت تمام زحماتشان کمال تشکر را دارم و همچنین از برادرم آقای حسین سینجلی و عده‌ای از دوستانم که با بودنشان، اینجانب را در جهت ایجاد یک محیط آرام برای انجام این کار همکاری کرده‌اند تشکر می‌نمایم که از جمله آن‌ها، آقایان: حمیدرضا احمدی هرنندی، مجتبی سرگزی پور، حجت الاسلام و المسلمین حمید زارعی، دانیال عالمیان، رضا مرادی، سید ابوالفضل حسینی، امیرحسین ناطقی، مجتبی نائینی، سیدمحمدعلی قنادزاده، مهدی جعفری، توحید نماینده، امیرحسین قلی‌زاده، مهدی رحمانی و سیدسجاد مهدی‌زاده را لازم است که ذکر نمایم.

محسن سینجلی

۱۳۹۴/۱۲/۱۳

کتاب الجهاد

در این باب به توضیح چهل و سه موضوع در ضمن یک مقدمه و پنج فصل می‌پردازیم که این موضوعها عبارتند از:

مقدمه	۱. اقسام جهاد کدامند؟
۲. حکم جهاد چه می‌باشد؟
۳. جهاد در هر سال چند بار واجب است؟
۴. حکم جهاد در هر سال در چه صورتی است؟
۵. شرایط وجوب جهاد کدامند؟
۶. شرایط مجاهد در جهاد ابتدایی
۷. احکام جهاد
۸. احکام رباط
فصل اول	۹. تعریف کافر حربی
۱۰. حکم کافر حربی
۱۱. کافر کتابی چه کسانی هستند؟
۱۲. حکم کافر کتابی
۱۳. شرایط ذمه کدامند؟
۱۴. احکام جزیه
۱۵. حکم فرار از جنگ
۱۶. حکم کشتن (الصبيان و المجانين و النساء و الشيخ الفانی)
۱۷. حکم کشتن (راهب و کبیر)
۱۸. حکم کشتن مسلمانی که سپر کافر شده است.
۱۹. مکروهات جنگیدن
۲۰. حکم دفن شهید

۲۱. با کدام افراد نباید جنگید؟
 ۲۲. امان به چه معناست و محل آن کجا می‌باشد؟
 ۲۳. شرایط اعطاء پناهندگی
 ۲۴. احکام اسلام آوردن
 ۲۵. تعریف المهادنة

فصل دوم

۲۶. تعریف غنیمت
 ۲۷. حکم زن و طفل اسیر شده
 ۲۸. حکم مرد بالغ اسیر شده
 ۲۹. حکم اسیری که عاجز از راه رفتن باشد.
 ۳۰. احکام اموال منقول و غیرمنقول مشرکین
 ۳۱. مراد از جعاله چه می‌باشد؟
 ۳۲. مراد از رضخ چه می‌باشد؟
 ۳۳. مراد از نفل چه می‌باشد؟
 ۳۴. کیفیت تقسیم غنائم
 ۳۵. دو گروه از غنائم سهمی نمی‌برند.
 ۳۶. چهار گروه از اسب‌ها از غنائم سهمی نمی‌برند.

فصل سوم

فصل چهارم (۳۷. تعریف بغاة و احکام آن

۳۸. تعریف امر به معروف و نهی از منکر
 ۳۹. شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر
 ۴۰. مراتب امر به معروف و نهی از منکر
 ۴۱. وظایف فقیه
 ۴۲. آیا زوج یا پدر حق اقامه حد را دارند؟
 ۴۳. حکم دستور سلطان به قصاص ظالمانه

فصل پنجم

مقدمه

۱- اقسام جهاد کدامند؟

- اقسام
- الف) جِهَادُ الْمُشْرِكِينَ ابْتِدَاءً إِلَى الْإِسْلَامِ ← ترجمه ← جهاد ابتدایی با مشرکان برای دعوت آن‌ها به اسلام
 - ب) جِهَادٌ مَنْ يَدُهُمْ عَلَى الْمُسْلِمِينَ مِنَ الْكُفَّارِ بِحَيْثُ يَخَافُونَ اِشْتِيَاقَهُمْ عَلَى بِلَادِهِمْ ← ترجمه ← جهاد با کفاری که می‌خواهند بر مسلمانان تسلط یابند به گونه‌ای که ترس از تسلط آن‌ها بر سرزمینشان می‌رود.
 - ج) جِهَادٌ مَنْ يُرِيدُ قَتْلَ نَفْسٍ مُحْتَرَمَةٍ، أَوْ اخْتِذَا مَالٍ، أَوْ سَبَى حَرِيمٍ مُطْلَقًا ← ترجمه ← جهاد با کسانی که کشتن نفس محترم یا گرفتن مال یا به اسارت بردن زنی را قصد کرده‌اند.
 - د) جِهَادُ الْبُغَاةِ عَلَى الْإِمَامِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ← ترجمه ← جهاد با کسانی که از اطاعت امام خارج شده‌اند.

نکته ۱: قسم سوم را بهتر است که دفاع بنامیم نه جهاد.

نکته ۲: قسم اول از جهاد محل بحث ما می‌باشد.

۲- حکم جهاد چه می‌باشد؟

حکم: وَيَجِبُ عَلَى الْكُفَّايَةِ بِحَسَبِ الْحَاجَةِ ← ترجمه ← جهاد واجب کفایی است بر حسب احتیاج در جنگ.

۳- جهاد در هر سال چند بار واجب است؟

جواب: أَقَلُّهُ مَرَّةً فِي كُلِّ عَامٍ ← ترجمه ← حداقل یک بار در سال واجب می‌باشد.

۴- حکم جهاد در هر سال در چه صورتی است؟

- جواب
- الف) عَدِمَ الْحَاجَةَ إِلَى الزِّيَادَةِ عَلَيْهَا فِي السَّنَةِ ← ترجمه ← در هر سال به بیش از یک مرتبه نیاز نباشد.
 - ب) عَدِمَ الْعَجْزُ عَنْهَا فِيهَا ← ترجمه ← در همان یک مرتبه هم عاجز نباشند.
 - ج) رُؤْيَةُ الْإِمَامِ عَدَمَهُ صَاحِبًا ← ترجمه ← امام عدم جهاد را به صلاح ببیند.